

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 26 (2206) 2000 m. liepos mėn. 7 d.

Eina 45-tus metus

Melbourne

Kartais Ameriką neteisingai vadina nusikaltėlių šalimi. Atseit, atradus Ameriką, į ją pradėjo plaukti ne tik nuotykių ir turtų ieškotojai, bet ir savo šalyse prasikaltusieji, norėdami išvengti bausmės. Galbūt daugiausia Amerika priglaudė europiečių, priverstų palikti tėvynę dėl religinių persekiojimų. Klasikiniu pavyzdžiu yra savo katalikišku nusistatymu tvirta airių tauta, kelis šimtmečius atlaikiusi anglikonizmo spaudimą. Dalis airių pasirinko tikėjimo laisvę užtikrinančią Ameriką. Ši valstybė tapo didi žmonėms, kuriems meilė Dievui buvo aukščiau meilės tėvynei. Amerikoje iki vėlyvo pokario klestėto klostėto krikščionybė bei kiti tikėjimai. Bedievybė neturėjo paklausos. Dar iki šiol ant JAV popierinių pinigų yra šūkis: "In God we trust". Minėti žmonės bei jų atžalos statė ir kūrė šią supervalstybę, kuriai lygios nėra pasaulyje.

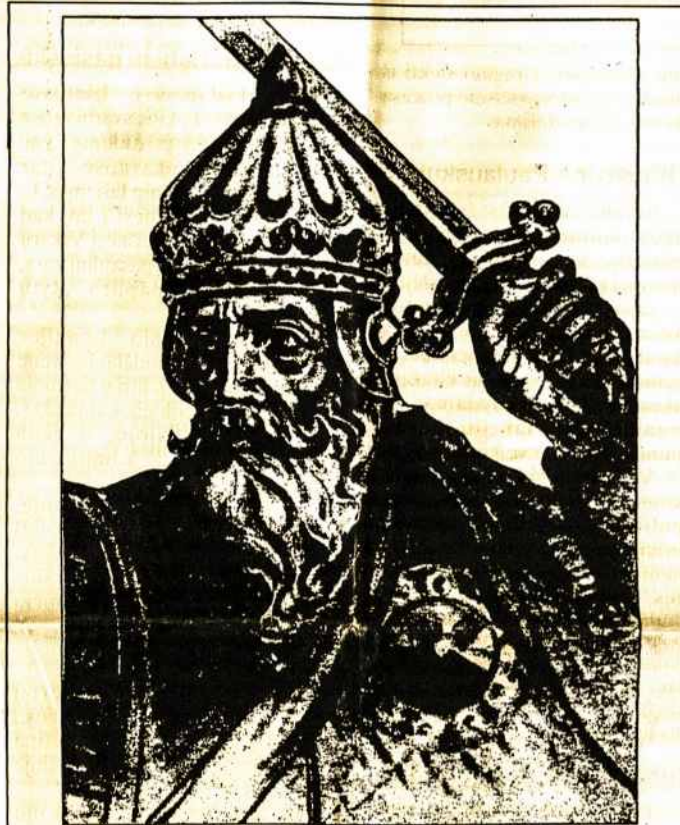
1917 m. buvo pradėta kurti kita supervalstybė tiktai visai ant kitų - bedieviškų pagrindų. Mes esame jos neatstatomo griuvimo liudininkai. Žemės turtais bei mažai tekainuojančia darbo jėga Sovietų Sąjunga buvo turtingesnė už JAV. Neoficialias lenktynes visam laikui laimėjo JAV. Aišku: kur Dievas, ten pergalė.

Prieš akis užtenkamai aiškūs argumentai. Nereikia tikėti kokiais nors įrodinėjimais, tereikia matyti. Ne viena bedieviška ideologija nuėjo į istorijos sąvartyną, rodos, ir kvailam turėtų būti aišku. Tuo tarpu Lietuvoje yra žmonių, keikiančių laisvę. Deja, deja, keikdami savo laisvąją Tėvynę ir tikėjimo laisvę, jie praktikia save, savo gerovę ir ateitį.

Gerovė - laisvė, dvasingumas

Negalime tvirtinti, jog laisvę patys išsikovojome, kad buvome jos verti. Laisvė mums yra Dievo dovana. Gerovė, kurios taip visi troško, nėra tiesiogiai surišta su laisve. Laisvė dovanota ne tam, kad milijonieriais taptume, bet kad homo sovieticus, tiek metų tapatintas su žmogbeždžionėmis, sugrįžtų prie savo Kūrėjo ir vėl atstatytų savo panašumą į Jį. Nėra lengvas laisvinimasis iš kūniškumo ir žemiškumo nelaisvės, nėra patraukli pradžioje ir laisvės dovana dvasingumo galimybė. Kuriam tikslui Dievas davė laisvę? Ar tam, kad atstatytų pažeistą kiekvienos žmogiškos prigimties amens teisę į laisvę? Tai svarbu, bet nėra svarbiausia. Už viską svarbiau žmogaus ateitis: ne tiek žemiškoji, kiek amžinoji. Dvasinės laisvės dovana leidžia pažinti žmogui savo gyvenimo tikslą bei prasmę, suartėti su Dievu, gauti dvasinę jėgą augimui, brendimui,

LAISVĖ IR MĖS

Mindaugas (1236-1263)
Pirmasis Lietuvos karalius

Algis PALIOKAS, SJ

tobulėjimui, o tuo pačiu, kartu su dvasine gerove, sukurti ir materialinę gerovę.

Laisvė yra daugelio laisvai kintančiųjų dydžių funkcija (pasekmė). Į kintamuosius dydžius įeina visi tautos dvasingumo ar bedvasiškumo parametrai. Pasekmės ir jų priežastys susietos geležine priklausomybe.

Kristaus laikais izraelitai pirmieji išgirdo apie galimybę išsilaisvinti iš blogio. Bet jie nežmoniškai troško vien politinės, t.y. išorinės laisvės. Jie nesuprato Gerosios Naujienos apie Dievo vaikų laisvę. Ši vidinė laisvė gaunama tampant Dievo vaiku, t.y. išsilaisvinant iš bet kokie blogio ir siekiant artumo su Dievu. Tuomet išorinė (politinė) laisvė ateina kaip būtina pasekmė. Mūsų matomas žemiškasis gyvenimas yra žmogaus vidinio gyvenimo atspindys bei pasekmė.

Nesiekdami vidinės laisvės, izraelitai tiesiog antžmogiškoms pastangomis siekė politinės laisvės, susikaudami su didžiąja Romos imperija. Jie bandė pasiekti išorėje, ko neturėjo viduje. Kokios pasekmės? Sutriuškinimas ir išvarymas iš tėvynės bei išsklaidymas po pasaulį. Išorinė laisvė yra tautos dvasingumo

pasekmė, nelaisvė - bedvasingumo.

Lietuva elgiasi panašiai. Visos jėgos telkiamos išorinio gyvenimo tvarkymui ir nesirūpinama tautos dvasingumu. Netgi priešingai: dvasingieji žmonės ir institucijos kartas nuo karto užpildinėjami, iš mokyklų bandoma pašalinti tikyba, purvaskaila griaua tautos dorą. Taip blogis silpnina dvasingumą ir veda į nuodėmės nelaisvę. Tuomet tik vienas žingsnis iki išorinės nelaisvės.

Senasis Testamentas daugkartiniais pavyzdžiais rodo, jog tautos laisvė, gerovė ir tvarka bei harmonija tautos gyvenime priklauso nuo tautos tikėjimo ir moralės laipsnio. Juo šis laipsnis mažesnis, tuo daugiau tautoje atsiranda socialinės nelygybės reiškinių, išnaudojimo, neteisybės, skurdo, nusikaltimų ir kitokios betvarkės. Jeigu tauta krenta dar žemiau ir pradeda garbinti stabus (materiją, malonumus) tuomet išnyksta tikras tikėjimas bei dora. Savo noru tautai patekus į blogio vergiją, netrukus ją ištinka pasekmė: išorinė nelaisvė. Pranašas Izaijas rašo: "Viešpats sako: "Eikite šen, drauge pasvarstykime: esate paraudę nuo nuodėmių, aš jus išbaltinsiu kaip sniegą. Nors jūsų nuodėmės ir yra

raudonos it kraujus, jos gali tapti baltos kaip vilna. Jeigu jūs dėsitės į širdį ir paklusite, valgsite krašto gėrybes, bet jeigu atsisakote paklusti, sudoros jus kalavijas" (Iz 1,18-20). Kaip čia viskas aišku: Dievas atleidžia atsiverčiantiems ir paklustantiems Dekalogui ir juos aprūpina krašto gėrybėmis. Priešingu atveju laukia bausmė.

Laisvė ir blogis

Laisvė yra gėris. Laisvė atitinka didžiąją Dievo dovaną - valios laisvę. Išorinė laisvė padeda žmogui produktyviau ir pilniau panaudoti minėtą Dievo dovaną.

Kiekvienam gėriui, kiekvienam Dievo dovanų realizavimui priešinasi ir kenkia blogio jėgos, kurias vadiname velniu, šėtonu ir pan. Mūsų laikų pažangieji, modernistai ir katalikų tikėjimo "tobulintojai" nieko nebekalba apie šią neapykanta degančią blogio jėgą. Ji skverbiasi visur: ir į žmogaus vidų, ir į ekonominį, ūkinį ir politinį tautos bei visos žemės gyvenimą. Kartais blogis turi teisę užmesti ant tautos savo juodąją, skandinančią, bauginančią, kankinančią mantiją. Kuo blogiui tarnaujančių ar bent pritariančių daugiau, tuo ši skraistė tampa labiau nuodijanti žmonių gyvenimą, labiau slegianti, labiau viltį atimanti... Jeigu tautoje yra tik vienas kitas procentas blogų žmonių, tuomet tas blogis yra lyg uždarytas juose pačiuose. Aplinka jį smerkia, nuo jo nusigręžia. Jei jo daugiau, tada jis jau turi galią paveikti artimiausią aplinką. Kai jo daug, tuomet jis turi teisę užlieti visą tautą ir savo nuodingais garais nuodėti gerųjų, Dievui ištikimų žmonių gyvenimą. Dvasinis žmonių užnuodijimas realizuojasi išorėje įvairiausiais sunkumais materialinėje, moralinėje ir dvasinėje srityje.

Šitaip galvojant, yra neteisinga už blogį visada ir visur kaltinti vien žmones. Žmoniją teisia ir valdo šventas Dievo teisingumas, ir jokie niekdariai negali šiam teisingumui nusikalsti. Rojaus žaltys nebuvo blogio iniciatorius, o tik priemonė piktajai dvasiai regimai pasirodyti ir savo velniškus kėslus realizuoti. Kiek daug turime valdžios žmonių, kuriuos smerkiame ir laikome atsakingais už vienokį ar kitokį blogį Lietuvoje. Jei galima kaltinti žaltį dėl pirmųjų tėvų nuodėmės, tai tik tada galima kaltinti ir žmones, tapusius blogio įrankiais. Bet taip nėra. Gėrio ar blogio jėgų persvarą lemiamas mes. Taip, mes visi, sudarantieji lietuvių tautą. Jeigu tapome verti blogio jėgų siautėjimo, tai kaltinkime ne įrankius, o save pačius. Mums reikia peržvelgti giliausius sąžinės klodus ir pasitaisyti iš kiekvienam būdingų ydų ir klaidų.

Lietuvai nereikėjo vesti ilgų, sunkių kovų siekiant laisvės, nes ji buvo dovanota. Ji dovanota sąlyginai ir laikinai. Jei dabar tauta neatsivers ir į Dievą neatsigręš, tai Lietuva palaipsniui pateks į kitų jėgų nelaisvę.

Vienintelė tikra nelaimė - tai nuodėmės nelaimė. Tai matome dabartinėje Lietuvoje. Mums atrodo, jog ten šiuo metu materialinė gerovė ir net didžiuliai turtai kažkoku būdu atitenka vienaip ar kitaip susirišusiems su blogio jėgomis. Atrodytų, jog blogis triumfuoja.

(Nukelta į 2-trą psl.)

Smūgių kruša komunizmui

Garsus Rusijos disidentas S.Kovaliovas bendravo ir su jaunaisiais kongreso dalyviais.

Valdas BARTASEVIČIUS

Atsiprašė lietuvių tautos

Garsus rusų disidentas, žmogaus teisių gynėjas, Rusijos Dūmos deputatas Sergejus Kovaliovas Vilniuje prasidėjusiame tarptautiniame kongrese "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas" atsiprašė lietuvių tautos.

"Tai mano tauta buvo pakanti komunizmui, tai mano tauta susižavėjusi sveikino komunizmą, okupavo Pabaltijį, ir ne tik ji. Pabrėžiu, pagrindinė kaltė - komunistų, bet ir mes negalime sakyti, jog nesame niekuo dėti. Atleiskite už tai", - pasakė S.Kovaliovas.

Iš Vilniaus - į Hagą?

Kongrese sveikinimo kalbas pasakė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis ir premjeras Andrius Kubilius. Prezidento Valdo Adamkaus sveikinimo žodį perskaitė Seimo narė Rasa Juknevičienė.

Anot V.Landsbergio, Vilniaus kongreso rengėjai pagaliau ėmėsi įgyvendinti idėją įvertinti komunizmo nusikaltimus antrajame Niurnbergo procese.

Jis sakė, kad deramai nepasmerkus šių nusikaltimų, į naująjį tūkstantmetį pasaulis įžengtų su luošu teisingumo suvokimu.

Seimo pirmininkas ragino siekti iš Vilniaus komunizmo teismo procesą perkelti į Hagos teismą.

Kliuvo ir A.Paulauskui

Seimo vadovas nevengė pastabų politiniams oponentams. Jis pareiškė, kad išėjus iš Lietuvos okupacinei kariuomenei, sumažėjusi ir pasidalijusi kompartija transformavosi į kelias paveldėtojas, kurių dvi - LDDP ir Socialistų - pavadino legaliomis, o dar kitas dvi konkrečiai neįvardydamos - nelegaliomis. Tai jis vadino komunizmo viruso veikimu.

V.Landsbergio kalboje buvo ir tiesioginių kaltinimų dabar populiarios Naujosios sąjungos lyderiui Artūriui Paulauskui. Seimo pirmininkas pareiškė, kad, būdamas šalies generalinis prokuroras, A.Paulauskas pusantrų metų neva globojęs RAINIŲ žudynių budelį KGB pulkininką Petrą Raslaną, kuriam vėliau, žlugus 1991 metų rugpjūčio pučiui Maskvoje, buvo leista pabėgti į Rusiją.

Skurdas - dirva komunizmui

Į kongresą atvykęs buvęs Lenkijos vadovas, Nobelio taikos premijos laureatas Lech Wałęsa teigė, kad dabartinės visuomeninės sąlygos yra palankios komunizmui atgaivinti, nes dėl sunkių gyvenimo sąlygų pokomunistinėse šalyse,

didėjančio nedarbo labai lengva pasinaudoti visuomenės nepasitenkinimu.

"Pasaulyje pilna demagogų, kurių kelyje į valdžią niekas nesustabdys", - sakė L. Wałęsa ir pabrėžė, kad negalima leisti atgimti komunizmui XXI amžiuje.

L. Wałęsa teigė, kad komunistiniai režimai taikos metu nusinešė daugiau gyvybių negu du šio šimtmečio pasauliniai karai. Bet už šiuos nusikaltimus iki šiol nenubausta, o tai, anot buvusio Lenkijos vadovo, skatinimas daryti naujus nusikaltimus: "Fašizmas turėjo savo Niurnbergą, o komunizmas dar nepasmerktas".

Komunizmui labiau pasisekė

Atsakydamas į "Lietuvos ryto" klausimą, kokios svarbiausios politinės priežastys nulėmė, kad komunizmas Vakaruose dar nepasmerktas taip, kaip fašizmas, L. Wałęsa atkreipė dėmesį į tai, kad fašizmas daugiausia reišėsi Vakarų šalyse, sukėlė Antrąjį pasaulinį karą, o komunizmas paplito Rytų Europoje ir Azijoje.

Pasak buvusio Lenkijos vadovo, Vakarai, skaudžiai išgyvenę fašizmą, dabar labai jautriai reaguoja į nacionalizmo ideologijos apraiškas, kaip antai Austrijoje, ir gana santūriai stebi komunizmo recidyvus.

S.Kovaliovas nuomone, pagrindinė priežastis, kodėl komunizmas dar nesulaukė savo Niurnbergo, yra ta, kad šios ideologijos skelbėjai nepralaimėjo karo kaip fašistai.

Kritikavo savo šalį

S.Kovaliovas labai niūriai apibūdino dabartinę padėtį Rusijoje, pareiškęs, kad, Vladimirą Putiną išrinkus prezidentu, į valdžią šioje šalyje sugrįžo KGB. Rusijos žmogaus teisių gynėjas itin negailestingai kritikavo savo šalį dėl karo Čėčėnijoje.

S.Kovaliovas kritiškai atsiliepė ir apie Vakarus, kuriems esą būdingas susitaikėliškumas, bailumas, nenoras dėl principų aukoti savo komfortiškos ramybės.

Kongrese - mitingo dvasia

Tris dienas vyksiančiame kongrese dalyvauja daugiau kaip dvidešimties pasaulio šalių atstovai.

Šį kongresą organizavo Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Lietuvos politinių kalinių sąjunga ir Lietuvos laisvės kovų sąjūdis.

Kai kurie šių organizacijų nariai į kongresą atvyko su vėliavomis, vilkėdami tautinius drabužius. Seimo rūmų prieigose buvo dainuojamos tautinės dainos.

Mitingo dvasia jautėse ir perpildytoje kongreso salėje, kur gausiai susirinko rezistencijos dalyvių, tremtinių, buvusių disidentų.

Visuomeninio tribunolo, turinčio paskelbti nuosprendį komunizmui, nariai buvo renkami čia pat salėje bendru susirinkusiųjų pritarimu. Tribunolo pirmininku buvo išrinktas advokatas Vytautas Zabiela, o vyriausiąja kaltintoja - advokatė Zita Šičytė.

Manoma, kad visuomeninis tribunolas darbą tęs ir antrojoje sesijoje, kuri turėtų įvykti šiame rudenį.

"L.r."

Dirigentas žėrė pagyras Prezidentui

Tadas IGNATAVIČIUS

Vilniuje viešintis pasaulinio garso violončelininkas ir dirigentas Mstislavas Rostropovičius po Prezidentūroje surengtų pietų Valda Adamkų pavadino savo Prezidentu, o Lietuvą - savo šalimi.

Pirmą kartą su V.Adamkumi susitikęs ir bruderšaftą su juo išgėręs M.Rostropovičius pareiškė, jog Prezidentas jam paliko labai gerą įspūdį: "Labai jaudinausi prieš šį susitikimą. Bet išeinu iš čia laimingas. Įsitikinęs, jog šis žmogus pasieks, kad mūsų šalyje viskas klostysis gerai".

Neslėpdamas jaudulio žymusis muzikas pabrėžė, jog neatsitiktinai Lietuvą pavadino savo šalimi: "Mano tolimoje gimtinės istorijoje yra lietuviško kraujo. Todėl šios šalies gyvenimas man turi ypač didelę reikšmę. Visą laiką su didžiuliu nekantrumu ir jauduliu atvažiuoju į Lietuvą. Visuomet trokštu pamatyti, kaip keičiasi ši laisva šalis ir jos žmonės".

Prancūzijoje gyvenantis 73 metų muzikas jau ne pirmą kartą atvyksta į Lietuvą. Prieš trejus metus jį priėmė ir Prezidentas Algirdas Brazauskas, 1995 metais už lietuvių muzikinės kultūros propagavimą pasaulyje ir paramą siekiant mūsų valstybės tarptautinio pripažinimo M.Rostropovičius apdovanojė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu.

Jis su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru repetuos J.Strausso operetę "Šikšnosparnis". Šį kūrinį Lietuvos orkestras atliks per M.Rostropovičiaus vadovaujamo Eviano festivalio Prancūzijoje atidarymą.

Su Prezidentu M.Rostropovičius kalbėjo ir apie kitų metų prodižoje Paryžiuje rengiamą M.K. Čiurlionio 125-ųjų gimimo metinių jubiliejinį koncertą.

Muzikas nustebo išgirdęs apie Vilniaus miesto vadovų ketinimą suteikti jam Vilniaus garbės piliečio vardą.

Apie tai muzikui per pietus "Stiklių" viešbutyje, kur apsigyveno muzikas, turėtų pranešti Vilniaus meras Rolandas Paksas.

"L.r."

LAISVĖ IR MĖS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tačiau yra jėga, stipresnė už visas pragaros jėgas. Tik ar mes ją auginame iki tiek, kad ji įveiktų blogio jėgas? Ši jėga, milžiniška jėga glūdi mumyse pačiuose. Mes nieko nepakeisime Lietuvoje, kol nepakeisime savęs. Keisdami, tobulindami save, mes keičiame aplinką. Tegu tik auga ir skaičius didėja šių mažųjų gėrio jėgų. Jos vis jungsis, stiprės ir ilgainiui pakeis visą tautos veidą.

"L.L."

Pats nesmagiausias ir dvasią skaudžiai žudantis jausmas yra tai, kada žmogus prieš savo norą su kuo nors susitaiko, nusileidžia, kapituluoja. Tu būdu ardomi idealai, tu būdu įsišaknija skeptiškumas, gyvenimo nuobodis ir apatija.

Petronėlė Orintaitė

Vilniaus kongrese susitiko buvęs Lenkijos vadovas L.Wałęsa (dešinėje) ir išvaikytos Baltarusijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas S.Šareckis. Viduryje - Lenkijos ambasadorė Lietuvoje E.Teichmann.

P.Lileikio nuotr.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taiso savo nuožiūra.

POLITIKĄ

Rašo dr. Jonas KUNCA, M.D.

Politika yra valstybės valdymo menas. Ji skirstoma į dvi dalis: vidaus ir užsienio. Abi jos yra svarbios valstybės gyvenime.

Vidaus politika apima krašto ekonomiją, švietimą, teisėtvarką, sveikatos ir socialinę apsaugą, gynybą, žemės ūkį, pramonę, prekybą ir t.t. Dėl to vykdomoje valdžioje yra paskirti ministrai, kurių kiekvienas tvarko specialios srities reikalus. Nuo jų sugebėjimo priklauso darbo sklandumas ir sėkmė.

Ekonomijos ministerija bene bus svarbiausia, nes ji aprūpina kitas ministerijas resursais, reikalingais planų vykdymui ir tarnautojų algų apmokėjimui. Taigi, ekonomijos ministerijai reikia žiūrėti, kad valstybės išdas turėtų kuo daugiau pajamų ir kuo mažiau išlaidų. Jos darbo dėsnis yra aiškus: negalima išleisti daugiau negu turi. Kad padidinti pajamas, naudinga skatinti šalies produkciją, pritraukti svetimus investorus, skatinti turizmą ir imti mokesčius kuo mažesnius, kad nepakenkti pačiam progreso procesui.

Ministrus prižiūri ir kontroliuoja ministrijų pirmininkas, kuris yra atsakingas už jo vyriausybės darbą. Jei pasirodo, kad vyriausybės tinkamai nedirba, seimas gali nubalsuoti ją atleisti iš pareigų, pareikšdamas nepasitikimą. Kadangi vyriausybę sudaro partija, kuri turi daugumą seime, ta partija gali gale yra atsakinga už vyriausybės darbą arba ministerijų kabineto atleidimą.

Užsienio politikos užduotis yra palaikyti kraštui naudingus santykius su kitom valstybėm ir pasaulinėm organizacijom. Tos politikos vadovas yra šalies prezidentas. Jam padeda už.r.ministeris ir pasiūsti į kitas šalis mūsų ambasadoriai. Ši politika privalo būti vedama subtiliai, numatant ne tik momento, bet ir ateities galimybes bei pasėkas.

Esame gilaus apsigalvojimo akimirsnkyje. Taigi, būtina peržiūrėti vidaus ir užsienio politikų atliktą darbą per paskutinius 10 metų.

Apie vidaus politiką visi jau žino. Ji baigėsi fiasku. Apie tai jau daug kalbėta ir dar kalbama. Taigi, čia prie jos nestusosime, išskyrus ateinančių seimo rinkimų klausimą. Buvę pareigūnai ir politikai įrodė savo netinkamumą šalies valdyme. Reikia naujų protų ateinančioje vyriausybėje, taigi ir seime. Partijų kandidatų sąrašai neleidžia žmonėm laisvai pasirinkti už ką balsuoti. Vietoje jų geriau būtų sukviesti būrį naujų intelektualų ir leisti jiems kandidatuoti.

Užsienio politikoje reiškiasi pavojinga tvarka, kai ją pradeda vesti asmenys, kuriem tas visai nepriklauso. Po nepriklausomybės atgavimo nukentėjome nuo Maskvos blokados paklausydami karštų politikų, kad mes galėsime išsilaikyti 100 metų be dujų ir naftos. Greit teko nusileisti... Kiek vėliau iš garsių politikų išgirdome viešą šūkavimą, kad mums priklauso Rytprūsiai. Vyriausybei teko ir dėl to atsprašyti. Karštakošiam atėjo mintis paleisti lenkiško rajono savivaldybę. Buvo pagadinti santykiai su Lenkija. Ir tą kartą teko nusileisti.

Mažeikių naftos privatizacija

buvo susieta su užsienio politika. Derybos buvo vedamos slapta ir be viešo konkurso. Tuo norėta išvengti rusų firmos dalyvavimo joje. Derybos tęsėsi 2 metus, ir galų gale buvo pasirašyta Lietuvai nenaudinga sutartis, pagal kurią dabar mūsų valstybė turi sumokėti Mažeikių naftos apturėtus nuostolius ir milijonines algas amerikiečių vadovybei. O ši jau pasikvietė rusų bendrovę dalyvauti bendrame biznyje...

Šiomis dienomis, V.Landsbergio iniciatyva, seimas priėmė įstatymą, pagal kurį vyriausybė privalo pareikalauti iš Rusijos atsilyginti už padarytą žalą laike okupacijos. Tos žalos dydis, rodos, siektų 280 milijardų dolerių. Reikia pažymėti, kad tokį nutarimą padarė pati tauta per 1992 m. referendumą. Vienok, tiek buvęs, tiek dabartinis prezidentas nuo tokio reikalavimo susilaikė, manydami, jog tam dar neatėjo tinkamas laikas.

Atsakydama į tai Rusijos dūma atšaukė jos delegacijos kelionę į Vilnių, o Rusijos Federacijos tarybos pirmininkas, Jegoras Strojevas ironiškai išsireiškė apie tą mūsų seimo akciją ir dar pagrasino, kad Lietuva tuo gali save izoliuoti. Kažin, ar nebus atšaukta ir prezidento numatyta kelionė į Maskvą, o sienų sutarties dūma tikriausiai neratifikuos. Jei Maskva norės, ji galės apstabdyti ar visai sustabdyti naftos tiekimą Mažeikių naftai. Ji tuo atveju apturėtų didelių nuostolių, kuriuos turėtų padengti Lietuva. Prekyba su Rusija mums irgi svarbi. Taigi, lyg tai patriotiškas mūsų seimo žygis, buvo meškos pasitarnavimas. Visa eilė klaidų mūsų užsienio politikoje buvo padaryta dar ir dėl to, kad į ją nuolat kišasi asmenys, kurie, pagal konstituciją, į užsienio politiką neturėtų kištis. Seimo ir jo pirmininko pareiga yra šalies valdymas. Užsienio politika priklauso prezidentui ir už.r. ministrai.

Šalies valdymas, atseit, vidaus politika baigėsi fiasku. Negalima prileisti, kad tas pat atsitiktų ir su užsienio politika, kai ją pradeda diriguoti tie patys meistrai.

Ką daro tautos atstovai tokios krizės metu? Jie sąžiningai ima algas, bet neina į posėdžius. Susirinkęs trečdalis seimo narių išleidžia įstatymą mokesči Seimo pirmininkui prezidentinę pensiją...

Rūpi savivaldybių būklė

Seimo biudžeto ir finansų komiteto posėdis įvyko gegužės 22 d., skelbia BNS/LGTIC. Jame Regioninės plėtros ir savivaldybių biudžetų skyriaus viršininkė Č.Bareikienė pranešė, jog per keturis šių metų mėnesius savivaldybių biudžetų metinis pajamų planas įvykdytas 30.1 proc. Gauta 876, 445 mln. litų pajamų. Pareigūnės teigimu, pajamų surinkimas į savivaldybių biudžetus gerėja. Reali savivaldybių skola pirmąjį šių metų kvartą padidėjo tik 94 mln. litų, iš jų 75 mln. litų buvo paskolos, o kita suma - nesumokėti mokesčiai. Tačiau vis daugiau savivaldybių priverstos skolintis. Balandžio 1 d. savivaldybės buvo paėmusios 436 mln. litų paskolų, arba 13.7 proc. patvirtintų biudžetų pajamų. "T.Ž."

Vilnius palaidos komunizmo šmėklą?

Valdas BARTASEVIČIUS

"Šmėkla klaidžioja po Europą - komunizmo šmėkla", - dar XIX amžiaus viduryje "Komunistų partijos manifeste" paskelbė K.Marx. XX ir XXI šimtmečių sandūroje šią ne tik Europą, bet ir beveik visą pasaulį nusiaubusią ir daugybę dešimčių milijonų gyvybių nusinešusią šmėklą užsimojo nuteisti bei visiems laikams palaidoti Vilnius.

Šiandien mūsų šalies sostinėje prasidedančiame tarptautiniame kongrese "Komunizmo nusikaltimų įvertinimas" ir visuomeninio tribunolo darbe dalyvauja keliolikos pasaulio šalių mokslininkai, politikai, visuomenės veikėjai.

Ne vienas jų - pagarsėjęs kovotojas prieš komunistinius režimus. Kongreso rengėjai net kalba apie antrąjį Niurnbergo procesą. Vis dėlto Vilniui nelemta tapti antruoju Niurnbergu, kuriame už savo nusikaltimus pelnyto atpildo sulauktų komunizmas, kaip prieš penkiasdešimt ketverius metus sulaukė fašizmas.

Niurnbergo procesą naciams, vos pasibaigus antrajam pasauliniam karui, surengė jame nugalėjusios keturios didžiosios šalys - JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga.

Komunizmui daug labiau pasisekė - tik po ilgų lėto žlugimo dešimtmečių tarptautinį kongresą apie jo nusikaltimus rengia keturios visuomeninės organizacijos - Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių bendrija, Lietuvos politinių kalinių sąjunga ir Lietuvos laisvės kovotojų sąjūdis.

Vien dėl rengėjų rango skirtumo būtų komiška palyginti Niurnbergo ir Vilniaus procesus, bet lygybės ženklą tarp komunizmo ir fašizmo imta dėti dar net nespėjus šių ideologijų pagrindu susikūrusiems režimams padaryti pačių baisiausių savo nusikaltimų.

Apie raudonuoju fašizmu praminto komunizmo juodus darbus jau parašyta šimtai ir net tūkstančiai knygų. Vargu ar Vilniuje bus pasakyti istorijos ir politologijos mokslams dar visai nežinomų tiesų. Tačiau viena - žinoti ir visai kas kita - pripažinti tai, kas žinoma.

Sunku, tarkime, patikėti, kad dabartinė oficialioji Maskva nieko nebūtų girdėjusi apie slaptuosius Molotovo-Ribbentropo pakto protokolus, kuriais A.Hitleris leido

Veidu - į realybę

Prezidentas Valdas Adamkus, sveikindamas "Santaros-Šviesos" federacijos konferenciją Vilniuje, teigė, kad šios organizacijos šūkis "Veidu į Lietuvą" tampa aktualus Lietuvos žmonėms, intelektualams bei politikams.

"Iš tiesų turime atsigręžti veidu į realią Lietuvą, į jos realias, skaudžias problemas ir mėginti realiomis priemonėmis šias problemas spręsti", - kalbėjo V.Adamkus. Prieš 46 metus įkurtos "Santaros-Šviesos" organizacijos pirmininku buvo ir V.Adamkus.

Iš kitų svetur veikusiu išsivijęs organizacijų "Santara-Šviesa" išsiskyrė tuo, kad siekė bendrauti su Lietuva sovietų okupacijos sąlygomis. "L.r."

J.Stalinui okupuoti Baltijos šalis. Rusija prieš keletą metų net buvo pagaliau "atradusi" neva pamestus šių dokumentų originalus.

Atrodo, V.Putino Rusija vėl rengiasi "pamesti" ne tik Molotovo-Ribbentropo pakto dokumentus, bet ir savo istorinę atmintį. Šios šalies Užsienio reikalų ministerija, reaguodama į V.Landsbergio iniciatyva Seime dabar svarstomą įstatymą dėl SSSR okupacijos žalos kompensavimo, pareiškė, kad Lietuva 1940 metais pati sutiko pagal tuo metu galiojusią tarptautinę teisę priimti SSRS karus, o į Sovietų Sąjungą Baltijos valstybės įstojo jų parlamentarų prašymu.

Sąlytum, netgi M.Gorbačiovo "perestroika" buvo tik sapnas. Visai kaip J.Stalino ar L.Brežnevo laikais Maskva tvirtina, kad Lietuva, kaip ir kitos Baltijos šalys, pati pasiprašė į Sovietų Sąjungą ir ilgai bei laimingai joje gyvavo. O jei okupacijos nebuvo, vadinas, ir jokios kompensacijos Lietuvai nebus.

Mūsų šalies ambasadų pastatų Paryžiuje ir Romoje gražinti taip pat nereikės, nes, pasirodo, patys į Sovietų Sąjungą veržėmės, patys juos Rusijai ir atidavėme.

Į pasaulinės politikos lyderio vaidmenį vis dar pretenduojančios valstybės Užsienio reikalų ministerija visai rimtai skelbia tokio pobūdžio pareiškimą, apsimesdama, tarsi mes galėtume patikėti, jog jie patys tiki panašiomis pasakomis.

Vėl kaip gryną pinigą rusų diplomatai mėgina iškišti stalinine savanoriško Baltijos valstybių įstojimo į SSRS inscenizaciją, lyg nežinotų, ko buvo verti visoki "liaudies seimų" prašymai - juk net didžiule ištverme garsėjęs jų maršalas V.Bliucheris po to, kai NKVD tartytojai jam sulaužė šonkaulius, atidavė kepenis ir išdūrė akį, prisipažino buvęs Japonijos šnipas.

Taigi Rusija atvirai ciniškai ima spekuliuoti tuo faktu, kad Baltijos šalys 1940 metais nepasipriešino okupacijai. Tai dar viena pamoka, jog istorijoje gali turėti prasmę net ir visai beviltiška ir todėl atrodanti beprasme kova už savo teises.

Niurnbergo procesas labai padėjo Vokietijai suvokti savo atsakomybę už nacių nusikaltimus.

Maža vilties, kad Vilniaus konferencija atvers akis Rusijai ir ši šalis pripažins savo ypatingą vaidmenį eksportuojant komunizmo košmarą į visą Rytų bei Vidurio Europą ir net Tolimuosius Rytus.

Tačiau Vilniaus konferencija galėtų padėti pačiai Lietuvai įveikti savyje slogią priklausomybę nuo komunistinės praeities, paskelbdama istorinį nuosprendį komunizmui kaip nepakantumui, socialinio paveldo ir priešams priskirtųjų sunaikinimo ideologijai.

Visai kitą prasmę Vilniaus konferencija įgytų, jeigu kai kurios politinės jėgos pamėgintų ją panaudoti savo politiniams oponentams kompromituoti, vulgariai siedamos juos su komunizmu nusikaltimais.

Tai reikštų, kad komunizmo šmėkla tebeklaidžioja po Lietuvą ir tvirtai savo glėbyje laiko net tuos, kurie skelbiasi jos duobkasiais.

"L.r."

Kristaus kančios vaidinimai

Gegužės 21 d. Bavarijos Oberammergau miestelyje (apie 100 km. nuo Miuncheno) po dešimties metų pertraukos pradėti Kristaus kančios vaidinimai. Jų pradžios reikia ieškoti XVII š., kada apylinkė užplūdo maras. Gyventojai meldėsi, kartu prižadėdami, pranykus marui, Kristaus kančią prisiminti vaidinimais. Pirmas vaidinimas įvyko 1634 m. ir vėliau vaidinant kas dešimt metų.

Prieš 20 metų

Kančios vaidinimą mačiau 1980 m. Tą dieną pasitaikė vėsokas oras, atvira scena, toluomoje matomi sniegu padengti Alpių kalnai, tad į salę vėjas nešė šaltą orą. Daugumas vokiečių buvo atsinešę antklodes, uždengdami kojas, nejausdami šalčio. Pertraukų metu (šešių valandų vaidinimas) amerikiečiai tuoj pat bėgo į kavines, gėrė kavą, arbatą, konjaką, kartu į padanges keldami puikų vaidinimą. O aktorai nėra kokios nors Holiyudo "žvaigždės", bet ciliniai darbininkai, ūkininkai, tarnautojai, religinių skluptūrų dirbėjai.

Miestelio vaizdas

Beveik kas trečias namas - tai medžio drožinių krautuvė. Oberammergau miestelyje yra

Birželio 4 d. Hamburge pasibaigė Vokietijos katalikų diena, visame katalikiškame pasaulyje žinoma vokiškuoju vardu "Katholikentag". Šiemetinis, kas dvejis metus rengiamas katalikų dienos renginys buvo 94-asis ir tęsėsi visą savaitę nuo gegužės 31 dienos iki birželio 4-sios. Šiemetinė vokiečių katalikų diena pirmą kartą buvo surengta katalikų mažumos mieste, Hamburge. "Katholikentag" temą "Tavo laikas" akcentavo renginio simbolis - didžiulis smėlio laikrodis.

Suvažiavimo dalyvius laišku pasveikino popiežius Jonas Paulius II, svarstydamas laiko prasmę. "Laikas - rašo Jonas Paulius II - yra Dievo dovana žmonėms. Tai liudija jūsų dienų simbolis: smėlio laikrodis. Jame esantis smėlis išbyra iš vieno indelio į kitą, rodydamas

Kazys BARONAS, Vokietija

Nukryžiuotas Kristus tarp piktdarių Oberammergau vaidinimuose (iš vokiečių spaudos)

gydykla, kurioje gydytojų priežiūroje 1997 m. pralaidau tris savaites. Laisvalaikiu su žmona vaikščiujom miestelio gatvėmis, kiekvieną kartą pamatydavome kokį nors naują drožinį. Visuomet ilgiau sustodavome prie puikios Paskutinės vakarienės medžio drožinio, kurio tuometinė kaina buvo 8,000 markių.

Sekmadienio šv. Mišiose vietos šventovėje prie mažo šoninio altoriaus tarp gyvų gėlių pamačiau į Sibirą ištremtą Sasnausko nuotrauką. Trumpoje maldoje prašoma Dievo paramos ši jauną

klieriką grąžinti į Lietuvą.

Vaidinimo repeticijos

Repeticijos pradėdamos prieš pusmetį. Pagrindinių vaidmenų atlikėjai Jėzus, Marija, Marija Magdalena bei visi Apaštalai turi būti nevedę. Vyrai be perukų, turėjo auginti plaukus, barzdas. Aprangą gamino Miuncheno ir vietos siuvėjos.

Tekstas, parašytas prieš 140 m. Juozapo Daisenbergerio, 1996 m. turėjo būti ištaisytas, išbraukiant antisemitinius sakinius. Ištaisyta tekstą žinomas aktorius Otto Huber pavadino "griuvėsiais". Priešinosi ir vietos parapijos klebonas, rinko parašus prašymui palikt senąjį tekstą. Prašymo tekstas buvo padėtas prie įėjimo durų su tūkstančiais parašų vietinių gyventojų ir ekskursantų. Deja, jo noras paliko tik Sizifo darbu, nes atėjo Vatikano, Izraelio, JAV spaudimas, reikalaujantis antisemitinius sakinius išbraukti iš teksto. Atsimenu, kad 1980 m. Pentagonas buvo uždraudęs JAV kariams lankyti Oberammergau vaidinimus.

Išbraukti sakiniai

Kur tie antisemitiniai sakiniai? 1980 m. nusipirkau pilną

buvo kreipiamas į istoriją ir į ekumeninį krikščionių dialogą, siekiant atsižvelgti į taikos, vienijimosi, solidarumo ir etikos poreikius pluralistinėje visuomenėje. Dalis Katholikentag renginių vyko Neuengamme - buvusiam nacių koncentracijos lageryje. Vokiečiai buvo kviečiami atminti savo atsakomybę už nacių ir komunistų režimus, kurie vadavavosi tais pačiais paniekos žmogui jausmais. Ekumeniniai susitikimai Hamburge buvo surengti po atskirų katalikų ir evangelikų pamaldų. Apie 50.000 abiejų konfesijų atstovų dalyvavo šventėje, kuri buvo surengta pagrindinėje miesto aikštėje prie savivaldybės rūmų.

Per 2.000 prelegentų iš Vokietijos ir iš užsienio sakė kalbas daugiau kaip tūkstantyje susitikimų, kuriose aktyviai dalyvavo apie 70.000 žmonių. Katolikentag renginius aktyviai stebėjo ir apie juos pranešė katalikiška ir pasaulietinė žiniasklaida. Spauda ir televizija daug dėmesio skyrė katalikų vidaus diskusijoms bene daugiausiai aistrų Vokietijos Bažnyčioje ir visuomenėje sukėlusiai problemai dėl katalikų dalyvavimo arba nedalyvavimo valstybinėje konsultacijų sistemoje, į kuria gali kryptis moterys norinčios nutraukti nėštumą. Vokietijos įstatymas abortus draudžia, bet neteisčia moters, jei ji turi pažymą, įrodančią, jog išklaušė konsultacijų apie alternatyvas abortui. Dar neseniai Vokietijos Bažnyčia dalyvavo šioje konsultavimo sistemoje. Tačiau vokiečių vyskupams išskėlus klausimą dėl Bažnyčios dalyvavimo konsultacijose moralinio pagrįstumo, popiežius juos paragino daugiau nebeturėti nieko bendro su pažymų išdavimu, net jei tai reikštų atsisakymą toliau dalyvauti valstybinėje konsultacijų sistemoje. Vokiečių vyskupai pritarė popiežiaus nurodymui ir kai kurios vyskupijos uždarė savo

vokišką tekstą, nes žymiai geriau sekti patį vaidinimą. Pradžios reikia ieškoti nuo atvedimo Jėzaus pas Pilotą. Žydų minia reikalauja Jėzų nukryžiuoti, bet Pilotas nemato jokios kaltės. Jis klausia minią ir rabinus, sakydamas: "Žydų tautos vyrai! Yra paprotys Velykų proga paleisti vieną kalinį. Kurį iš abiejų turėčiau paleisti - Barabą ar Jėzų?" tik keli iš minios skanduoja - Jėzų, Jėzų... Bet daugumas žydu ir rabinų šaukia: "Ne Jėzų, bet Barabą". Pilotas klausia minią: "Ka Jis (Jėzus) blogo jums padarė?" Minia trumpai atsako: "Nukryžiuoti Jį!" Pilotas: "Atneškite man vandens". Nusiplovęs rankas sako miniai: "Jūs verčiate mane paklusti jūsų spaudimui. Mirties bausmė bus raštu patvirtinta. Žiūrėkite, aš nusiploviau rankas. Esu nekaltas dėl Nuteistojo kraujo". Minia ir rabinai vėl skanduoja: "Jis užsitarnavo mirties bausmę. Jo kraujas tegul krenta ant mūsų ir mūsų vaikų". Minia, stovėdama prieš Pilotą ir toliau skanduoja: "Tegyvuoja mūsų protėvių tikėjimas!". Annas: "Skubėkime, kad laiku galėtume namuose valgyti Velykų avinėlį". Kaipas: "Jeruzalės viduriu žygiuosime triumfališkai!" Rabinas: "Kur yra Jo pasekėjai, kurie šaukė hosana?" Minia: "Pirmyn, į Golgotos kalną. Mozės priešas pašalintas. Jis vertas nukryžiuavimo. Dabar ateis taika Izraelyje". (Das Oberammergauer Passionspiel, 1980, Textbuch, pls. 96-97-98).

Ir daugiau yra panašių sakinių. Pačmiau tik pačią pabaigą.

Vaidinimai

Į pirmą š.m. vaidinimą atvyko kard. F. Wetter, Niujorko rabinas L.Klenicki, Bavarijos min. pirm. E.Stoiber ir kt. aukšti pareigūnai.

Nuo gegužės mėn. pradžios iki spalio 8 d. penkias dienas savaitėje vyksta vaidinimai. Jūs aplankys 500,000 žiūrovų (į dieną 5,000), įnešdami į kasą 75 milj. markių (1 knd. dol.= 1 m. 37 pf.). Vaidintojams bus atlygintas jų praleistas darbo laikas, 20 milj. vaidinimų pastato atnaujinimui, o likutis skiriamas labdarīgiems reikalams Oberammergau vietovėje.

Nemažas pilnas teks valgykloms, užėgoms. Pertraukų metu ar po vaidinimo jose sunku rasti laisvą vietą. Kainos, palyginus su Miuchenu, nebuvo didelės. Bet juk praėjo 20 metų! Pasikeitė vaidinimo tekstas ir, be abejonės, pasikeitė kainos. Šiemet Miuncheno "Oktoberfest" (tikrovėje tai alaus mugė) "šeinas" - vieno ltr. talpos alaus indas kainuos 13 markių, o 1960 m. mokėjau tik ... vieną markę. "T.Ž."

konsultavimo įstaigas.

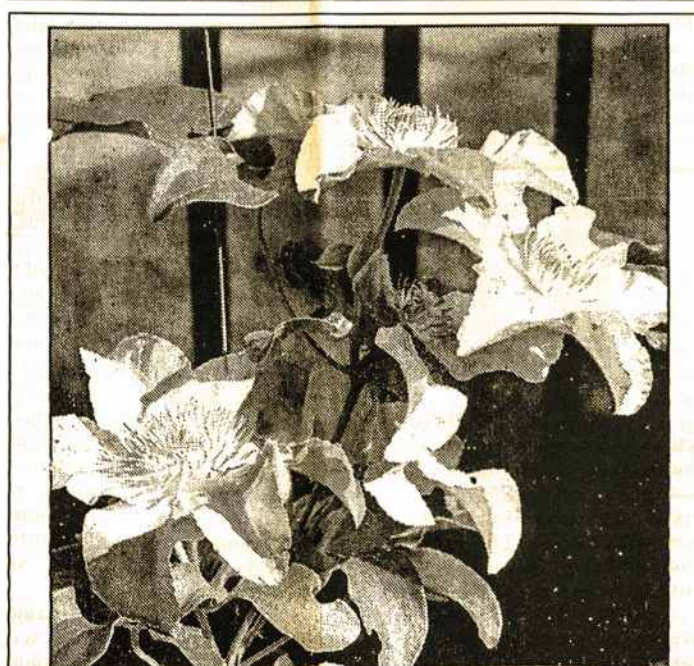
Per visus katalikų dienų renginius ypatingai daug dėmesio buvo skirta bendrai katalikų ir liuteronų deklaracijai dėl nuteisinimo doktrinos. Deklaracija, pasirašyta 1999 metų spalio 31 dieną, yra laikoma ypač svarbiu katalikų ir evangelikų bendru dokumentu, nes nuteisinimo doktrinos problema tarp katalikų ir liuteronų egzistavo 450 metų. Dar vienas katalikų ir evangelikų glaudesnio dialogo žingsnis bus žengtas 2003 metais per senąją katalikų dieną, kuri įvyks Berlyne ir nebebus vien tikta katalikų diena, o bus visų Vokietijos krikščionių - katalikų ir evangelikų - kongresas.

LRTV

TAVO LAIKAS

laiko ėjimą. Laikas mums yra duotas, kad juo naudotumėmės ir jį užimtume. Nors pagal žinomą priežodį yra tikinama, jog "laikas yra pinigai", tačiau krikščioniui laikas pinigais nepaperkamas, nes laikas yra brangesnis už auksą", - pažymi laiške vokiečių katalikams Šventasis Tėvas. Jėzus yra viso laiko centras. Kai vakarinėje maldoje meldžiamės: "Viešpatie, pasitikiu Tavimi, į Tavo rankas atiduodu savo gyvenimą", tai prašymas kuriuo kiekvienas žmogas paverda savo kasdienius darbus vienam Dievui, kuris yra viso laiko Viešpats.

Vokietijos katalikų dienų renginiai trukę visą savaitę, sutraukė apie 100.000 žmonių. Ypatingas šiemetinių "Katholikentag" dėmesys

Gėlė „raganė“ — clematis. Nuotr. Eltos

DAIŅŲ IR ARIJŲ KONCERTAS MELBOURNE

Rašo A. VYŠNIAUSKIENĖ

Melbourno lietuviai susilaukė malonaus siurprizo. Š.m. gegužės 13 d. 4 val. p.p. Lietuvių Namuose koncertavo mums gerai pažįstama Virginija Bruožytė-Muliolienė su Amerikos garsiuoju pianistu Michael Borowitz. Virginija gimė ir augo Melbourn, Australijoje, muzikos mėgėjų šeimoje. Prisimename, kai ji su broliuku Arūnu nuo pat mažens pradžiugindavo mus savo gražiais, jaunais balseliais.

Užaugusi lankė Melbourno universitetą, kur įsigijo bakalauro laipsnį balso lavinimo srityje ir gavo muzikos pedagogikos diplomą. Mokslą tęsė Clevelande, JAV, Muzikos Institute, kuriame įsigijo magistro laipsnį balso lavinime ir taip pat profesinių studijų diplomą muzikoje.

Dainos kelią pradėjo 1986 m. su "Svajonių" trio ir vėliau su "Svajonių Aidų" kvartetu koncertavo Australijos, Pietų ir Šiaurės Amerikos, Kanados ir Europos lietuviams. Studijuodama Clevelande, atliko pagrindines roles įvairiose operose: Kurt Weill - "Street Scene", Domenico Cimarosa - "The Secret Marriage", Mozart - "The Marriage of Figaro", Humperdinck - "Hansel and Gretel" ir Paulene - "La Voix Humane". Buvo priimta aspirante į Clevelando Lyric Opera ir dalyvavo įvairiose operos ir muzikiniuose pasirodymuose: "The Pirates of Penzance", "Candide", "Orpheus and Euridice", "Carmen". 1993 m. atliko pagrindinę rolę operos "Mrs. Dalloway" pasaulinėje premjeroje.

Clevelando mieste Virginija gieda Old Stone bažnyčioje, kur ji atlieka pagrindines soprano partijas, ir taip pat gieda tos bažnyčios kameriniame chore. Su "Old Stone Singers" vieneta 1994 m. išleido kalėdinių ir įvairių giesmių CD. Su šiuo choru 1995 m. Handelio oratorijos "Salamonas" pastatyme Virginija atliko karalienės Šebos rolę. Virginija dažnai dainuoja operetinėse programose Clevelando Lyric Operos, Cleveland Opera ir "Access to Arts" renginiuose. Virginija yra gerai žinoma Clevelando išsivijoje - girdėta ne tik operose ir recitaluose, bet ir atliekant solo partijas su choras, įvairiais vienetais ir orkestrais: Mozart - "Requiem", Handel - "The Messiah", Rossini - "Stabat Mater", Schubert - "Mass in G", populiarių dainų koncertą su Singers Club of Cleveland, Clevelando Universitete ir Trijų Sopranų Koncerte, Clevelande. 1993 m. Čikagoje įvykusiame Alice Stephens muzikos stipendijų konkurse laimėjo pirmą vietą ir 1995, 1996 ir 1997 m. pasiekė finalus Opera Columbus varžybose.

Virginija sėkmingai koncertuoja pasaulio lietuvių kolonijose: Melbourne, St. Petersburg, Detroit, Clevelande, Grand Rapids, Toronte ir New Yorke. Clevelande ji gerai pažįstama kaip solistė, giedodama kartu su Clevelando "Exultate" choru, vadovaujama Ritos Klorienės, ir dažnai kviečiama dainuoti įvairiose lietuviškuose renginiuose. Kartu su Lietuvių Opera Čikagoje Virginija sėkmingai atliko pagrindines roles "Čigonų Barone" ir "Carmen" pastatymuose. Šiuo metu Virginija dalyvauja

Pianistas Michael Borowitz ir sopranas Virginija Bruožytė-Muliolienė

Clevelando Operos "Cleveland Opera on Tour" programoje, kurioje tapo "associate artist" ir dalyvavo pasaulinėje premjeroje vaikų operoje "Aesop's Fables" ir Gilbert ir Sullivan "The Mikado" ir "Pirates of Penzance".

Virginija buvo pakviesta Wollongong universiteto ir kartu atvyko su savo pianistu Michael Borowitz. Pravažiuodami nutarė koncertuoti savo gimtinėje Melbourn, ir todėl mums teko išgirsti tokio aukšto lygio Dainų ir Arijų Koncertą. Dainos Sambūris išplatino bilietus ir programas.

Koncertą atidarė ir menininkus pristatė muzikė Dana Levickienė. Koncerto pradžioje dainavo daug lietuviškų dainų: *Tėviškėlė, Kai ateis pavasaris, Rūta žalioji, Dainos sparnais, Aguonėlės, Rugiagėlės*. Taip pat iš operos "Gianni Schicchi", *Nokturnas Op. 21, Widmung, Selige Nacht, Zweignung, Esi gyva, esi sava*.

Antroji koncerto dalis susidėjo daugiausiai iš įvairių operų arijų: *Serenada, Na, tai kas? Vocalise, El vito, arija iš operos "Faust" Meditation iš Operos "Thais", Les chemins de l'amour, La vie en rose, C'est magnifique!, Love walked in, I got*

rhythm, Wouldn't it be Loverley, I could have danced all night iš "My Fair Lady". Labai plojome, norėjome, kad dar ilgiai, ilgai dainuotų... Buvo apdonavoti gėlėmis ir, aišku, visi buvome dėkingi, kad nepagailejo laiko ir noro mums Melbourno lietuviams suteikti tiek daug džiaugsmo.

Stebint Virginiją scenoje iš karto pasirodė jos aukšti atsieikimai savo profesijoje. Jos graži, natūrali laikysena, skoninga apranga, gerai išlavintas balsas, buvo malonu klausytis. Gerą nuotaiką kėlė aukšto lygio pianistas Michael Borowitz. Virginija dainavime turi gerą muzikos supratimą, gerai įsijaučia į kūrinį, akių ir kūno judesiai palaiko gerą kontaktą su publika. Ji pati pristato kiekvieną kūrinį, ir prisipažino, kad yra labai sujudinta ir laiminga, kad dainuoja savo gimtinėje Melbourno lietuviams. Publika labai džiaugėsi, kad galėjo išgirsti tokio aukšto lygio pianistą, kuris savo muzika palydėjo Virginijos dainas ir arijas.

Ačiū, mieli Virginija ir Michael, už tokį puikų koncertą, kad atradote laiko ir noro pasidalinti savo gabumais su Melbourno lietuviams. Linkime Jums daug sėkmės jūsų pasirinktose profesijose.

Gedulo ir Vilties Dienos minėjimas Melburne

Melburno lietuviai paminėjo 1941-mųjų metų birželio 14-tą, okupanto vykdytų trėmimų pradžią.

Minėjimas pradėtas pamaldomis, sekmadienį, birželio 18-tą dieną, Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje. Šv. Mišias už visus mūsų mirusius ir Lietuvos okupanto nukankintus, aukojo klebonas kun. Juozas Petrauskas. Kariai veteranai ir šauliai dalyvavo bažnyčioje su savo vėliavomis. Gerbiamas kun. Petrauskas savo pamokslė išskėlė to meto žiaurios įvykius, išvežtųjų kančią ir mirtį.

Bažnytinis choras, vedamas chorvedės Zitės Prašmuitaitės, jausmingai pagiedojo kelias dienas prasmingas giesmes.

Minėjimas, pavalgis pietus Lietuvių Klube, buvo tęsiamas 1:30 val. Lietuvių Namų Koncertų salėje. Maloni pasveikinimu susirinkusiems Melburno Apyl. V-bos pirm. Andrius Vaitiekūnas atidarė minėjimą ir pakvietė į sceną Dainos Sambūrio choristus, kurie laisvai išsisedinėję scenoje, joje pasiliko per visą minėjimo eigą, kas davė minėjimo dalyviams tokį pilnaties jausmą.

Invokacijai pirmininkas pakvietė kleboną Juozą Petrauską, kuris paminėjo visus tuos, kurie žuvo karuose. Jis aiškino, kad jau senais laikais, tai buvo žydų tautos žmonės, kuriuos išsiuntė į Babiloniją ir kitur, o artimesnės istorijos laikais, panašiai kaip žydams, lietuvių tautos žmonės išvežė į tolimus rytus, į šaltus Sibiro sniegynus, kad daugelis katalikų šaukėsi į Dievą, į Panelę Švenčiausią, Lietuvos užtarytoją. Kunigas meldė Dievo visiems nuskriaustiems ir dar kenčiantiems palaimos.

Bendruomenės pirm. Andrius Vaitiekūnas priminė, kad lietuviams birželio mėnuo visados pašamonėje surišęs su žiauriausiais įvykiais: su trėmimais šimtus tūkstančių lietuvių iš savo namų į tolimus, nesventingus,

Rašo Alisa BALTRUKONIENĖ

šaltus sovietijos kraštus. Tai buvo žiaurūs laikai, kai nekalti žmonės netikėtai, dažniausiai nakties metu, buvo paimiti iš savo lovų, įmesti į vagonus, be jokio aprūpinimo ir vežami į nežinią. Ten jie buvo priversti dirbti, kentėti badą, palikę savo tėviškę, be savo artimųjų, seni, jauni, moterys ir vyrai. Okupanto tikslas buvo nuslopinti tuos, kurie naujam okupantui buvo pavojingi jų sisteminei tvarkai. Jų tikslas buvo Lietuvą kolonizuoti ir nutautinti, kad sutraiskinti jų pasipriešinimą prieš sovietinę okupaciją, pasakė pirmininkas.

Kaip lietuviams kentėjo, kaip jie žuvo žiauriausiose sąlygose, susirinkę į minėjimą juos prisimename, ypatingai pasiklausę jaunuolio Povilo Birštono, kuris aiškiai, gražiai lietuviškai, paskaitė Dalės Pitkevičiūtės aprašymą apie tą baisiąją Lietuvos epochą: "Lietuviai iš Laptavo Jūros", kuris atspausdintas knygoje "Amžino šalo Zemėje".

Kitas jaunimo atstovas, Rimas Statkus irgi gražiai, aiškiai paskaitė Vytauto Cinausko poemą "Rūpintojėlis". Pats buvęs tremtinys, Vytautas Cinauskas šiose eilutėse rašė apie vienišą lietuvišką kryželį, kuris jam atrodė ne vietoje Sibire, ir jis klausia: "Ką tu čia darai, Rūpintojėli, prie šiaurės upių negyvų krantų? Grįžk į Lietuvą!"

Dainos Sambūrio choristai pajavairino minėjimą keturiomis gražiomis dainomis. Dvi iš jų Australijos lietuviuo Vacl. Šimkaus, "Atsisveikinimas su Giria", apie tą vietą kur medžiojom ir žaidėm, ir antrą dainą "Aš Užmiršau". Nors ir saulelė sniego paviršiuje, kad atšildytų kaulėlius kape, jie padainavo po Povilo Birštono skaitymą.

Kitas dvi dainas, Vergu dainą - iš Verdi operos "Nabuko" ir antrą,

tai yra ketvirtą dainą - "Viena Šeima, Viena Tauta", muzika Vidos Klorienės, choristai padainavo, stipriai, balsingai, po Rimo Statkaus paskaitytos poemos. Nesvarbu, kur pasaulyje randasi žmogus, jis priklauso vienai šeimai, vienai tautai.

Tuo ir baigėsi minėjimo oficialioji dalis, ir Bendruomenės pirm. Andrius Vaitiekūnas pakvietė visus kartu sugiedoti Tautos Himną.

Bet ir po Tautos Himno dar vyko šito gerai surengto minėjimo tąsa. Pirmininkas kvietė visus pasilikti salėje. Žinoma, daug ir pasiliko. Buvo rodomas liūdnas, dokumentinis filmas "Šiaurės Goltota". Šis filmas buvo skirtas laisvos Lietuvos karininkams, kalėjusiems Narilsko lageriuose Sibire. Filmas rodė istorinius šaltinius apie Lietuvos okupaciją ir žiaurias jos pasekmes, vedant į išvežimus ir žudynes. Išgirdome ir buvusių Lietuvos karininkų, išgyvenusių lageryje, prisiminimus. Taip pat ir ekspedijojos į Norilšką dalyvių jausmus.

Po filmo ALB Melb. Apyl. V-bos pirm. Andrius Vaitiekūnas visos bendruomenės vardu padėkojo tiems, kurie prisidėjo prie šio minėjimo pristatymo. Jis padėkojo: kun. Juozui Petrauskui už Invokaciją. Padėkojo šauniems, jauniems vyrams Povilui Birštonui ir Rimui Statkui už poezijos skaitymą ir straipsnio. Padėkojo taip pat Dainos Sambūriui už puikų padainavimą ir Sambūrio-vyrams už greitą scenos sutvarkymą, kad buvo galima tuojau pradėti rodyti filmą. Taip pat ir Juozui Balčiūnui už šviesų tvarkymą ir p. Kozlovskui už sutvarkymą ir filmo rodomą. Taip pat ir visiems, kurių gal nepaminėjo.

Bet galiausiai ir nuoširdžiausiai reikia padėkoti Melburno Apyl. Bendruomenės valdybai bei jos veikliam pirmininkui Andriui Vaitiekūnui.

Popiežius apie žiniasklaidą

Birželio 4 d. Jonas Paulius II pasveikino ir palaimino keliasdešimt tūkstančių į šv. Petro aikštėje susirinkusių maldininkų, tarp kurių buvo skaitlingos jubiliejaus piligrimų grupės iš viso pasaulio ir ypač daug įvairių italų katalikų organizacijų atstovų. Tačiau pagrindinį savo kalbos dėmesį popiežius paskyrė Vatikane ką tik pasibaigusiam Žurnalistų jubiliejui. Popiežius priminė, kad žurnalistų jubiliejaus buvo surengtas Pasaulinės socialinių komunikacijos priemonių dienos proga.

Skelbti ir liudyti Kristų! Tai yra kiekvieno pakrikštytojo misija. Šią misiją ypatingu būdu vykdo žiniasklaidos darbuotojai, kurių pasaulinei dienai buvo parinkta tema "Skelbti Kristų žiniasklaidoje naujamam tūkstantmečiui auštant". Bažnytinė bendruomenė, - sakė popiežius, sąmoningai priimdama Kristaus jai patikėtą mandata skelbti Evangeliją ir siekdama šį tikslą įgyvendinti naudojasi visomis priemonėmis, įskaitant pačias moderniausias. Šventasis Tėvas kvietė visus, kurie darbuojasi žiniasklaidos srityje, atsakingai vykdyti savo misiją, būti sąmoningais, jog kai dirbama iš pagarbos tiesai tuo pačiu yra vykdoma brangi tiesos ir žmogiškumo tarnystė. Mano nuosirdus padaršinimas viso pasaulio žurnalistams ir visiems, besidarbuojantiems informacijos srityje, kurie savo darbu tarnauja žmogaus gėriui, teisingumui, laisvei ir taikai, - sakė popiežius sekmadienio vidudienio maldos proga.

Tuoj po sekmadienio vidudienio maldos, Jonas Paulius II audiencijoje priėmė kelis tūkstančius Žurnalistų jubiliejaus dalyvių. Pauliaus VI-ojo audiencijų salėje pasakojote kalboje Šventasis Tėvas pareiškė, kad labai troško šio susitikimo, ne tik tam, kad galėtų pabendrauti su savo jubiliejaus švenčiančiais žurnalistais, bet ypač

todėl, kad norėjo padėkoti visiems, kurie stengiasi pasaulį supažindinti su jo pontifikato darbais ir veiksmis. Esu didžiai dėkingas už įsipareigojimą, už objektyvumą ir už nuosirdumą, - sakė žurnalistams popiežius.

Savo kalboje Šventasis Tėvas taip pat aptarė žiniasklaidoje besidarbuojančių krikščionių pašaukimą, pažymėdamas, kad šioje srityje etikos klausimai yra neatsiejami nuo žurnalisto darbo. Turėdama tokios didelės ir tiesioginės įtakos visuomenei, žiniasklaidai negali vadovautis vien tiktai ekonominiais pelno ir intereso kriterijais. Žurnalizmas tam tikru atžvilgiu turėtų būti vertinamas kaip šventas uždavinys, vydomas remiantis įsitikinimu, jog galingosios socialinės komunikacijos priemonės yra pavestos žurnalistams, kad jos tarnautų visų žmonių gerovei, ypač silpniausių visuomenės narių - vaikų, vargšų, ligonių, atstumtųjų ir skriaudžiamų gerovei.

Nevalia rašyti arba transliuoti atsižvelgiant tiktai į paklausos kriterijus, numojant ranka į tikrai formatyviuos pranešimus. Nevalia šauktis nepažabojamos informacijos teisės neatsižvelgiant į kitas žmogaus asmens teises. Jokia laisvė, įskaitant žodžio laisvę, nėra absoliuti. Jos riba, - sakė popiežius, nusako pareiga gerbti kitų asmenų orumą ir teisėtą laisvę. Joks dalykas, kad ir kiek žavus, negali būti rašomas, skelbiamas ar transliuojamas jei tik pažeidžia tiesą. Čia, - tęsė popiežius, turio omenyje ne tik faktų tiesą, su kuria jūs, žurnalistai, supažindinate kitus, bet taip pat tiesą apie žmogų ir žmogaus asmens orumą visomis jos dimencijomis.

Prieš susitikimą su popiežiumi apie 8.000 žurnalistų ir jų šeimų nariai iš 60 pasaulio kraštų Pauliaus VI salėje dalyvavo mišiose, kurias aukėjo Didžiojo krikščionybės jubiliejaus centrinio komiteto pirmininkas, kardinolas Roger Etchegaray. **LRTV**

Kas sustabdys žudikus?

Paaikėjo, kad Rusijos propaganda ciliinį kartą paskleidė šmeižtą. Neeilinis tik žulumas, su kuriuo jis buvo išplatintas pasaulyje. Atseit, Baltijos valstybių gyventojai buvę patys aršiausi naciai, žydšaudžiai, kurie net ir po daugelio metų tiesbavajoja, kaip vėl "atkurti fašizmą". Šio šmeižo autorystė ciniškai priskirta Švedijos vicepremjerei. Kai po kelių dienų nuskambėjo Švedijos ambasadoriaus Latvijoje paneigimas, vargu ar daug kas atkreipė į jį dėmesį.

Tai sena Rusijos imperijos taktika. Pirma, panašiais pranešimais siekiama pabloginti kitų valstybių tarpusavio santykius, sukelti nepasitikėjimą. Antra, bandoma patikrinti, kokia bus pasaulio reakcija, nes pagal ją galima spręsti, kokiems naujiems nusikaltimams tikslinga ryžtis. Jei stipresnio atkirčio nesulaukiama, elgiamasi dar įžuliu. Panašūs provokaciniai arba atvirai šmeižikiški teiginiai, paskleidžiami tada, kai imperiniai sluoksniai rengiasi naujos avantiūroms tiek prieš apšmeižtas valstybes, tiek bet kurioje kitoje pasaulio dalyje.

Rusijoje jau atvirai samprotuojama, kad Latvijoje reikia sukelti "rusakalbių sukilimą", o paskui, jų "gynimo" dingstimi, ateiti jiems "į pagalbą". Neseniai Rusija akiplēšiška sulaužė jos pačios pasirašytus susitarimus su Čėčėnija ir pradėjo dar neregėto masto jos gyventojų žudynes, siekdama "atsirevanšuoti" už šioje Kaukazo valstybeje prieš keletą metų patirtą pralaimėjimą.

Tikriausia daugelis skaitytojų dar gerai atsimena, kaip tuometinė Sovietų Sąjunga užpuolė Afganistaną, išžudė daugybę jo gyventojų, padarė milžiniškus nuostolius šios valstybės ūkiui, tačiau nepajėgė priversti afganų pasiduoti. Milžiniška sovietų kariuomena turėjo išsinešdinti. Dabar, kai Čėčėnijoje lyg ir pavyko "atsirevanšuoti", o Vakarų galingieji iš tikrųjų šlykščiai išdavė tautų apsisprendimo ir demokratijos principus, visiškai supranta, kad Rusijos vanagams norisi dar vieno "revanšo" - atkeršyti už anksčiau patirtą pralaimėjimą Afganistane. Rusijos prezidento patarėjas jau atvirai aiškina, kad dabartinė valdžia "nebepakartos SSKP vadovybės

klaidos".

Kiekvienam užpuolimui, kaip įprasta, reikia surasti kokią nors dingstį - planuojamų nusikaltimų pateisinimą. Kai bent kiek labiau įtikinamo pateisinimo nepavyksta surežisuoti, griebiamasi provokacijų. Planuodami įsiveržimą į Lenkiją, hitlerininkai suvaidino pasienio radijo stoties užpuolimą. Ruošiant įsiveržimą į Čėčėniją, staiga kažkokie "teroristai" ėmė sprogdinti namus Rusijoje. Buvo sukelta didžiulė panika, turinti įrodyti, jog čėčėnai ne tiek siekia įteisinti savo nepriklausomybę, kiek bando sunaikinti visą Rusiją. Kilus panikai, mažai kas reikalauja įrodyti tokius kaltinimus.

Prieš porą savaičių paskelbta, kad suimtas vienas Dagestano gyventojas, kuris neva išsprogdinęs vieną namą. Bet jis neturi nieko bendro su Čėčėnija. Tuo tarpu atsiranda vis daugiau įrodymų, kad sprogmėnis namuose kaišiojo patys Rusijos specialiųjų tarnybų agentai. Nežiūrint nieko, Čėčėnija jau skandinama kraujyje.

Dabar išmestas naujas "įrodymas": atseit, čėčėnus remia kažkur Afganistane besislapstantis teroristas, finansavęs Amerikos ambasadų užpuolimą. Taigi - bendras priešas. Ar bereikia stebėtis, kad Amerikos apžvalgininkas, aptardamas pasirengimą B.Clinton vizitui į Maskvą, tik pageidauja, kad Rusija "minimalizuotų" gyventojų aukas Čėčėnijoje.

Belička paklausti, kas taps sekančia Rusijos auka, "biznieriškai" Vakarų diplomatai iškalbingai tylint. **"Dirva"**

Maskva vėl gina aneksijų politiką

Rusija tikisi, kad Lietuvos Seimas priims "protingą sprendimą" dėl imto svarstyti SSRS okupacijos žalos kompensavimo įstatymo projekto. Rusijos užsienio reikalų ministerija pareiškė, jog SSRS 1940 metais nusiųstus karius, tik sutikus Lietuvos vadovybei.

"Sovietmečiui administravimą vykdė nacionaliniai valdžios organai. 1940 metų rugpjūčio 3 dienos SSRS aukščiausiosios tarybos sprendimą priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą paskatino ir ankstesni Baltijos šalių parlamentų prašymai", - tvirtina Rusijos užsienio reikalų ministerija.

Pasak Rusijos, klaidinga Lietuvos prijungimą prie SSRS vertinti kaip vienašalį pastarosios aktą, o tvirtinimai apie SSRS įvykdytą Lietuvos "okupaciją" ir "aneksiją" ignoruoja politinę, istorinę bei teisinę realybę.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija pareiškė nusistebėjimą dėl Rusijos pateiktos 1940 metų aneksijos interpretacijos.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija priminė, kad 1991 metais pasirašytoje Lietuvos ir Rusijos sutartyje dėl tarpvalstybinių santykių pagrindų šalys pripažįsta aneksijos faktą. Šioje sutartyje pažymima, jog, pašalinus Lietuvos suverenitetą pažeidžiančius 1940 metų aneksijos padarinius, bus sudarytos papildomos susitariančiųjų šalių ir jų tautų tarpusavio pasitikėjimo sąlygos.

Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis taip pat pareiškė, kad Rusija sutartyje su Lietuva pripažino, jog SSRS įvykdyta okupacija buvo neteisėta. **"L.r."**

Pagrobtas brangiausias katinas

Didžiosios Britanijos dienraštis "the Times" parašė, jog pagrobtasis turkų angoros katinas Antonio B.Pinardanas yra vertas 75 000-250 000 svarų sterlingų (iki 1,5 mln. litų).

Kačių augintojui mėgėjui Peter Collins iš rytinės Angolijos dalies priklausantis katinas gali būti vienas paskutinių reproduktyvaus amžiaus savo veislės atstovų. Dauguma kitų patinų neseniai išdėvė Ankaros zoologijos sode per epidemiją.

Savininkas tvirtina, kad "auksinį" katiną pavogė į jo sodą Loustofto vietovėje įsibrovusi moteris, apsvyniojusi galvą šalik ir užsidėjusi oranžinius akinus.

Moteris, pagriebusi krepšį, kuriame gulėjo Antonio B.Pinardanas, sviedusi šeimininkui kelis vokiškus keiksmazodžius, nuskubėjo prie žalio "Peugeot" markės automobilio su užsieniniais numeriais ir nuvažiojo.

"Negalėjau paskui ją spėti", - skundėsi katino savininkas.

Turkų angoros katiną P.Collins pernai pirkto Miunchene.

Bylą tiriantis Suffolk policijos inspektorius David Gladden informavo, jog apie incidentą

Šis katinas, kuris šeimininkui turėjo uždirbti tūkstančius, buvo pagrobtas iš namų.

Nuotr. iš "The Times"

pranešta visiems Didžiosios Britanijos jūr ir oro uostams bei užmegztas kontaktas su Vokietijos policija.

"Tai - ne paprastas kiemo katinas, tad teko pranešti visoms pasienio tarnyboms", - sakė inspektorius.

P.Collins tikėjosi per ateinančius penkerius metus nemažai uždirbti už pusantrų metų katiną, leidžiant jam poruotis.

"L.r."

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Parapijos Name remontas vyksta toliau. Jau išdažyti keli kambariai, sutvarkyta vonia ir tualetas, nudažyta langai ir kai kurios durys. Bet darbo dar yra nemažai. Prašome vyrų, kas gali, prisidėti prie šio remonto.

Stogo pataisoms reikės šaukti specialistus, kur pasidarys didesnės išlaidos. Prašome paraprijiečių prisidėti pinigine auka.

Namo remontui aukojo: 100 dol. M.Matulionienė, 50 dol. E.Šiurnienė.

Kunigui ir Parapijai aukojo: 55 dol. S.Tamošaitis, 30 dol. L.Ramanauskienė.

Ačiū už aukas.

Parapijos Taryba

"KENGŪRŲ IR KOALŲ PAŠONĖJE"

Knygos išleidimo VAJUI aukojo:

200 dol. Melbourno Lietuvių Parapijos choras; po 100 dol. M.Matulionienė, M. ir J. Venckai; po 50 dol. dr. A. Butkutė, V.Savickas, V.Vaitiekūnienė, A.Valkienė; 20 dol. L.Ramanauskienė. Po 10 dol. J.Jokubauskienė, G.Kunčiūnienė, dr. E. Šiurnienė, A.Vyšniauskienė; po 5 dol. P.Bimba, S.Raštutis.

P pinigai įdėti į TALKĄ, einamąją sąskaitą 9307. Aukojusiems širdingiausiai dėkojame.

--- oOo ---

Geelongo lietuviams

Kun. Kazimiero Ambraso spaudai paruoštos knygos išleidimui VAJAUS komitetas kviečia visus prisidėti prie šios knygos išleidimo. Pinigus - auką galite įteikti p.Juozui Gailiui tel. (0357) 214 235. Taip pat galite siųsti adresu: "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington VIC 3031, užrašant ant čekio "Kengūrų ir Koalų" knygos vajui.

Visi aukoję 100 iki 200 dol. gaus knygą ir jų pavardės bus įrašytos knygoje kaip GARBĖS PRENUMERATORIAI. Aukoję virš 200 dol. gaus knygą ir bus įrašyti GARBĖS RĖMĖJAI.

--- oOo ---

Sydnejaus lietuvius

Norinčius paremti "Kengūrų ir Koalų Pašonėje" knygos išleidimo vajų prašome skambinti p.Ankieni tel. (02) 9871 2524.

Už aukas iš anksto dėkojame.

VAJAUS komitetas

Gyvybės Žemėje nebūtų be masyviojo Jupiterio

Astronomai teigia, kad gyvybė Žemėje išliko tik dėl to, kad netoliese skrieja masyvi Jupiterio planeta.

Be Jupiterio, kurio masė 318 kartų didesnė už Žemės, gyvybė mūsų planetoje nebūtų atsiradusi iš viso arba nebūtų išlikusi tokį ilgą laiką, per kurį išsivystė žmogus.

Pasak mokslininkų, milžiniška Jupiterio gravitacijos jėga veikia kaip skydas, apsaugantis Žemę nuo daugumos praskriejančių kometų ir asteroidų, kurie susidurtų su mūsų planeta ir sunaikintų joje gyvybę.

PRANEŠIMAS

Melbourno Pensininkų Sąjungos nariams

Sekantis susirinkimas įvyks **š.m. liepos mėn. 11 dieną, 11 val.** Lietuvių Namuose. A.S.

PRANEŠIMAS

Šiais metais kadenciją baigia 2 Melbourno Lietuvių Klubo Valdybos nariai: V.Bosikis ir Z.Augaitis. Prašome siūlyti kandidatus sekančiai Klubo Valdybai iki š.m. liepos mėn. 31 d.

Melbourno Liet. Klubo Valdyba

Adelaide

Ateitininkai Sekminėse kasmet suruošia Šventąją Valandą.

Šv.Kazimiero bažnyčioje, po 9 val. Šv.Mišių buvo išstatytas Švč. Sakramentas. Jo meilei spindint mums, mūsų meilei spindint Jam, ateitininkai sendraugiai, talkininkaujant jų atžalėlėms: Aurelijai Stapleton, Vilijai Sabeckytei ir Gabrielei Žilinskaitei gražiais, jaunais balseliais, teikiančiais lietuvių kalbos išlaikymo viltį, skaitė, šiai Šv.Dvasios šventei pritaikytas maldas, kalbėjo Rožinį, Litaniją į Šv.Dvasią.

Kun. J. Petraitis atliko Švč.Sakramento pagarbinimo apeigas, suteikė palaiminimą Švenč. Sakramentu. Buvo miela, jautri valandėlė Švenč. Dvasios artumoje.

Šv.Mišias pradėjo Šv.Kazimiero Bažnyt. Choras, vad. N.Masiulytei-Stapleton užgrojus vargonais Ateitininkų Himną. Kun. J.Petraitis aukojo šv. Mišias ir pasakė pamokslą, skaitymus atliko Zita Prašmutaitė ir Vita Bardauskaitė, choras galingai sugiedojo "Veni Creator Spiritus". Auką atnešė Birutė Prašmutaitė su broliu Linu. Laike komunijos Birutė ir Zita Prašmutaitės pagiedojo nepaprastai jautriai nuskambėjusią giesmę Mirusiems, taip švelniai, ilgesingai, skausmingai... Jų balsai nuostabiai darniai skamba. (Visa Prašmutų šeima: Mamytė, 2 dukros - Birutė ir Zita ir sūnus Linas su žmona šeštad. atvyko iš Melbourno dėdės Aloyzo Stakaičio paminklo pašventinimui Jo mirties metinėse ir buvo Jų aukotos šv.Mišios ir Ateitininkų ir daugelio kitų.)

Pakiliai giedojo ir mūsų Choras, Šv.Dvasia pleveno tarpe mūsų. Šv.Dvasia guodėja ir stiprintoja pasiliko su mumis.

S.P.

VALSTYBĖS ŠVENTĖS PROGA

bus rodomas dokumentinis filmas, "Mindaugo Lietuva", kuriame perduodami pasikalbėjimai su Lietuvos istorijos profesorium Edvardu Gudavičium bei kitais žinovais ryšium su Lietuvos valstybės sukūrimu.

Visi kviečiami dalyvauti šiame paminėjime, kuris įvyks **sekmadienį, liepos 9 d. 1:30 val. p.p.** Melbourno Lietuvių Namuose Koncertų Salėje.

ALB Melbourno Apylinkės Valdyba

APDOVANOJIMAS V.ŠUKEVIČIUS

LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGA

ISAKYMAS

2000 05 01 Nr. 85k
KAUNAS

Dėl LŠS išseivijoje padalinių vadų apdovanojimo Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklų "Už nuopelnus Šaulių sąjungai"

Lietuvos šaulių sąjungos išseivijoje XV-ojo suvažiavimo proga, atsižvelgdama į Sąjungos apdovanojimų komisijos siūlymą, už nuopelnus stiprinant Šaulių sąjungą išseivijoje bei reikšmingą paramą Sąjungai apdovanoju Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklais "Už nuopelnus Šaulių sąjungai" šiuos LŠS išseivijoje padalinių vadus:

ANTANĄ ŽIUKĄ - LK Mindaugo - Neringos šaulių kuopos Montrealyje vadą;

BIRUTĘ ŠAKENIS - J.Vanagaičio šaulių kuopos Bostone vadą;

DANUTĘ PETRONIENĘ - St. Butkaus šaulių kuopos Detroito vadą;

KAZĮ KARUŽĄ - J.Daumanto šaulių kuopos Los An-

geles vadą;

KĘSTUTĮ DEKSNĮ - DLK Algirdo šaulių kuopos Hamiltono vadą;

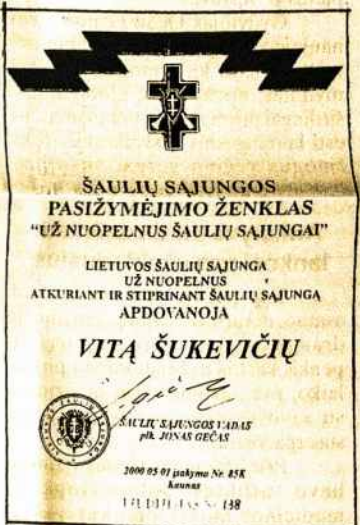
ARTURĄ GRIGALAUŠKĄ - Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos Wechesterly vadą;

ANTANĄ GUDONĮ - Romo Kalantos šaulių kuopos St. Petersburgo vadą;

VINČĄ ČEŠĮ - Žalgirio šaulių kuopos Clevelande vadą;

VITĄ ŠUKEVIČIŲ - DLK Vytenio šaulių kuopos Melbourno vadą.

Sąjungos vadas
plk. J.Gečas

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju geraširdžiams Melbourno tautiečiams, atsiliepiusiems į Kauno IŠSETINĖS SCLEROZĖS (Multiple Sclerosis) OREMUS D-jos Tarybos prašymą paremti jos veiklą, palengvinant sunkią M.S. ligonių padėtį.

Esu labai dėkinga, kad Melb. Katalikių Moterų D-ja, Melb. Soc. Globos Moterų D-ja, p.F.Gužas, p.J.Balčiūnas, p.V.Vaitiekūnienė, T.Kirby, Jonušaičių ir Billsouų šeimos padėjo man sutelkti 1200 dol, kuriuos aš persiunčiau š.m. birželio 25 d. OREMUS D-jos Tarybai, Kaune.

Telaimina Jus Viešpats ir suteikia visiems didžiausio turto, geros sveikatos.

Irena O'Dwyer

"Kryžių kalnas fotografijose"

Tokiu pavadinimu Šiauliuose š.m. kovo 31 d. vyko tarptautinė konferencija, kurioje dalyvavo svečių iš Latvijos, fotomenininkų iš Vilniaus ir Šiaulių. S.Valiulis ir S.Žvirgzdas skaitė pranešimus "Kryžių kalnas ir jo vaizdų

Kitas Carnegie instituto astronomas Paul Butler palygino Jupiterį su gravitaciniu dulkių siurbliu, nušluojančiu daugumą kosminių "šiukšlių", likusių po Saulės sistemos susidarymo.

fiksavimo istorija". Nušviesta kalno atsiradimo istorija maždaug nuo 1831 metų iki šių dienų. Šiuo metu Kryžių kalnas vis labiau garsėja pasaulyje, kalną lanko įvairių tautų bei konfesijų žmonės, apie šią išskirtinę vietą daug rašo lenkų spauda, leidžiami specialūs informaciniai leidiniai. Kalną yra fotografavę žymiausi fotografai. Konferencijoje vyko gyvos diskusijos, aptarta ten vykusi paroda, kurioje vokiečių darbai pasirodė labai aukšto techninio lygio. Mons. K. Jakaitis pasidžiaugė, kad kalnu domisi inteligentijos atstovai, sakė, kad jau reiktų specialistų, kurie padėtų kalną išsaugoti. "T.Ž."

PASIŽMONĖJIMO NAUDA SVEIKATAI

Jonas ADOMAVIČIUS, M.D.

Bet kuris sveikata besirūpinantis žmogus šiandien jau žino naudą sveiko maisto, reguliaraus darbo - mankštos ir pakankamo poilsio išsimiegant. Vis tik daugelis tokių asmenų greičiausiai nenumato svarbos dar vieno iš esmės svarbaus geros sveikatos įsigijimui ir užlaikymui dalyko, kas yra nuoširdus pasižmonėjimas - visuomeninis bendravimas.

Su žmonėmis bendravimas retina susirgimus

Atlikti tyrimai nurodo, kad visuomeninė pasipirtis gali talkinti apsaugant nuo ligų ir greitinti nuo jų pasitaikymą. Dar to negana. Tyrimai parodė, kad su kitais artimai bendraują asmenys mažiau vargsta nuo įtampos ir yra geriau nusiteikę už tuos, kurie vien savyje užsiėmę gyvena. Abu šie dalykai - mažesnė įtampa ir šviesesnis žvilgsnis į gyvenimą - rišasi su geresne sveikata. Iš čia ryškėja nauda lietuviško pasižmonėjimo, mūsų bendrų maldų kaimuose per gegužines - birželines ir Kryžiaus kelius, tos neužmirštos tautos, jaunimo gegužinės, vakaruškos, gedulo pietūs ir vestuvės.

Gydytojas Dean Ornish savo naujoje knygoje "Meilė ir išlikimas" tvirtina, kad kai žmogus jaučiasi mylimas, aprūpinamas, globojamas, širdingai priimamas ir talkinamas, jis esti laimingesnis ir sveikesnis. Toks žmogus rečiau serga, susirgęs, greičiau pasveiksta.

Ankstyva mirtis dažniau lankosi pas užsidariusius

Taip pat tyrimai susekė, kad asmuo, neturintis artimų, jį mylinčių draugų ar giminaičių, net tris ar penkis kartus dažniau miršta pirma laiko; pvz., artimų ryšių neturintys su savo tėvais asmenys dažniau suseraga vėžiu.

Prieš 50 metų vienas tyrimas buvo atliktas John Hopkins medicinos mokykloje, kur sveiki studentai buvo paraginti atsakyti apie savo artumą su tėvais. Po 50 metų pasirodė, kadaise atsakiusieji, jog neturi jokio artumo su savo tėvais, sirgo vėžiu.

Visuomeninis bendravimas lengvina širdies darbą

Jame Blumenthal su talkininkais Duke universitete tyrė visuomeninio bendravimo patirtį 214 "tipo A" žmonėms. Jiems buvo

atliktas diagnostinės širdies arterijų nuotraukos (angiography). Buvo pastebėta, kad mažai visuomeniniai bendraujančių, širdies arterijos buvo gausiau priskretusios negu visuomeniškųjų.

Redford Williams su bendradarbiais atliko antrą Duke universitete tyrimą. Šį kartą jie tyrė 1,400 vyrų ir moterų: buvo padarytos širdies arterijų nuotraukos ir susekta, kad viena jų arterija buvo stipriai užkimšta, o laike penkerių metų mirė triskart daugiau nevedusiųjų, negu vedusių.

Visuomeniškieji rečiau vargsta nuo uždegimų

Sheldon Cohen su bendradarbiais tyrė 276 sveikus, tyrimui pasidavusius savanorius. Jiems į nosis buvo įlašinti slogų virusai ir štai kas atsitiko. Mažai ar retai visuomeniniai bendraują susirgo sloga keturis kartus dažniau negu visuomeniškieji.

Štai kas talkina visuomeniškam žmogui

Išaiškina, kad visuomeniškas bendravimas, kaip ir lietuviškos pamaldos, kultūriniai bei pramoginiai pobūviai-pažmoniai, skatina mus užlaikyti sveikus įpročius. Mus prižiūrintieji teikia mums apsaugos ir atsitaisymo žinias nuo įvairių ligų. Draugai ir giminės sunkiais laikotarpiais palaiko ir skatina mus teigiama jaustis. Pagaliau mintis ir kūnas gali veikti dar nežinomu būdu, pagerinant sveikata visuomeniškiems asmenims.

Pažmonių žmonės - visuomeniškų kultūrinių renginių lankytojai gali keleriopai pagerinti sveikatą. Todėl visų pirma kiekvienas ir kiekviena iš mūsų sunormalėkime ir sveikiau bendraukime su visais ir visomis. Sunormalėjimas įgalins mus, dorai gyvenant, nekenkti sau, kitam ir aplinkai. Tada savo viduje jausime taiką, džiaugsmą ir gerumą. Už tai dirbkite atsiradimui normalių draugų ir šeimų mūsų aplinkoje; veikime idant mumyse ir kituose pagausėtų pasigailėjimas ir apsauga. Išmokimas veiklos, kuri didins artimumą irgi yra svarbus.

Artimumas vien kitam kitai, yra svarbiausias daugeliui žmonių, patenkinamas bendravimas yra ilgo ir sveiko gyvenimo paslaptis, kad yra gyvybiškai svarbu ne tik mums čia, bet ir ten Tėvynėje.

Jų bendros maldos, dainos ir pašnekesiai tarpusavyje palaikė ne tik kūno, bet ir dvasios sveikatą.

"Draugas"

Ledo šokėjai sumainė žiedus

M. Drobiazko ir P. Vanagas savo vestuves šventė Maskvoje.

Dovilė KAMARAUSKIENĖ

Šventė - Rusijos sostinėje

Garsieji ledo šokėjai Margarita Drobiazko ir Povilas Vanagas dabar yra pora ne tik varžybose, bet ir asmeniniame gyvenime. Po dvylikos metų, kartu praleistų ant ledo, šie sportininkai tapo vyru ir žmona.

28 metų Rusijos ir Lietuvos pilietybę turinti M. Drobiazko ir šią vasarą 30-ąjį gimtadienį švėsiantis lietuvis P. Vanagas birželio 4 d., sekmadienį susituokė Maskvoje esančiame metrikacijos biure, skirtame užsieniečiams.

Po to santuoka buvo įregistruota ir vienoje Maskvos cerkvių. Jaunavedžiai sumainė aukso žiedus, puoštus baltuoju auksu ir deimantu.

Savo pavarde po santuokos pasilikusi M. Drobiazko vilkėjo Italijos meistrų rankų darbo balta nerta suknele bei švarkeliu, plaukus papuošė balta gele.

Rytą po vestuvių pora išskubėjo į treniruotę.

Varžybose lydėjo sėkmė

P. Vanagas ir M. Drobiazko vyru ir žmona tapo tais pačiais metais, kai pasiekė didžiausius laimėjimus ledo arenoje.

Šiemet pora pirmą kartą savo karjeroje užlipo ant prizininkų pakylės visose svarbiausiose sezono varžybose. M. Drobiazko ir P. Vanagas pelnė bronzos medalius pasaulio ir Europos čempionatuose bei "Grand Prix" turnyre.

Kartu pora čiuožia nuo 1988 metų. Tarptautinėse varžybose šie sportininkai dalyvauja nuo 1991-

ųjų. Visus šiuos metus jie gyveno ir treniravosi Maskvoje.

Jaunieji vengė viešumo

Jaunųjų tėvai apie būsimas vestuves sužinojo, kai iki jų buvo likusi savaitė. P. Vanago motina ir pirmoji trenerė Lilija Vanagienė teigė, kad poros apsisprendimą tuoktis Maskvoje lėmė ne tik tai, kad dabar šiame mieste sportininkai aktyviai treniruojasi.

"Jaunieji suprato, kad vestuvės Lietuvoje būtų ne jų šventė. Kaune jie būtų neišvengę dėmesio ir daugelio rūpesčių. Tai būtų buvusi visų šventė, o ne jų pačių. Nors ir aš iš pradžių priešinau tokiam vaikų sprendimui, teko sutikti su jų argumentais", - sakė L. Vanagienė.

Sportininkų vestuvių ceremonija buvo kukli. Joje dalyvavo M. Drobiazko ir P. Vanago tėvai bei liudininkai - Maskvoje dirbantys jų draugai lietuviai. M. Drobiazko šventę truputį trikdė peršalimas - jaunoji slogavo ir kosėjo.

Medaus mėnesiui - 14 dienų

Birželio 10 dieną M. Drobiazko ir P. Vanagas išvyko į Ispaniją, kur praleis dvi medaus mėnesio savaites.

Iš Ispanijos ledo šokių pora išvyks į treniruotį stovyklą Sočyje. Liepą jie jau treniruosis Italijoje ant ledo. Yra tikimybė, kad rugpjūtį M. Drobiazko ir P. Vanagas treniruosis Kauno ledo arenoje, jeigu tik bus galimybė išlieti ledą.

Pirmasis naujojo sezono startas - "Skate Canada" varžybos - M. Drobiazko ir P. Vanago laukia spalio mėnesį. "L.r."

Egipte surastos didžiulės mumijų kapinės

Archeologai surado dideles kapines, kuriose 2500 metų ilsjėsi Baharijos oazės valdovai.

Ekspertų nuomone, svarbiausia mumija - galingo oazės valdovo Djedo Khonsu Euso Anko, kuris gyveno VII amžiuje prieš Kristų, palaikai.

Šios laidojimo vietos buvo ieškoma kelis pastaruosius dešimtmečius.

Archeologai dar tęsia darbus Aukso mumijų slėnyje, kur, jų nuomone, palaidota apie 10 tūkst. kūnų. Kol kas surasta tik daugiau kaip 200 palaikų. Beje, kai kurie žmonės buvo palaidoti su

auksinėmis kaukėmis.

Pasak vieno kasinėjimų dalyvio, visų mumijų veidai atsukti į oazės valdovą, kurio palaikai guli dviejuose didžiuliuose sarkofaguose, idėtuose vienas į kitą. Jų masė - daugiau kaip 2,5 tonos.

Kapinių ilgai nebuvo galima rasti, nes toje vietoje stovėjo namai, kurie nugriauti visiškai neseniai.

Dauguma mumijų - vidutinio ir neturtingiausio visuomenės sluoksnių atstovų. Pirmieji rentgeno spinduliais atlikti tyrimai parodė, kad šie žmonės mirė, būdami 30-40 metų, nuo kepenų ir inkstų ligų, kurias sukėlė didelis geležies kiekis vietos vandenyje. "L.r."

GANDRŲ SOSTINĖ

Lenkijos ir Kaliningrado srities pasienyje esančiam Žyvkovo kaime, kasmet mažėjant žmonių skaičiui, daugėja ten gyvenančių gandrų.

Dabar kaime stovi 9 namai, kur gyvena 36 žmonės, tuo tarpu gandrų yra apie 160. Neatsitiktinai kaimas vadinamas Lenkijos gandrų sostine.

Gandralizdžiai sukrauti po keletą ant vieno namo. Jų pilna ant telefono ir elektros stulpų, aukštesnių medžių. Netgi ant netoliese esančios XIV amžiaus bažnytelės gandrai sukrovė 10 lizdų.

Gandrų apsaugai Žyvkove skyrė pinigų netgi tarptautinės organizacijos. Už vieno Jungtinių Tautų fondo skirtas 140 tūkst. zlotų (apie 140 tūkst. litų) buvo remontuojami namai, klounai, tvartai, kad gandrai galėtų krauti naujus lizdus.

Niekas negali pasakyti, kuo kaimas patraukė gandrų dėmesį, nes prieš Antrąjį pasaulinį karą čia buvo vos du gandralizdžiai, tuo tarpu 1998 metais žiemoti į Afriką iš kaimo išskrido 160 šių paukščių.

Neoficialiais duomenimis, Lenkijoje iš viso vasaroja apie 200 tūkst. gandrų. "L.r."